

**CİNSEL TACİZ
VE ŞİDDET
POLİTİKA
BELGESİ**

Yürürlük Tarihi

Bu belge **29/09/2020** tarihli 2020/13 sayılı Yönetim Kurulu kararıyla yürürlüğe girmiştir.

İÇİNDEKİLER

Giriş	1
1. Amaç ve Kapsam	2
2. İlkeler	3
3. Kavram ve Tanımlar	
Cinsel Taciz	4
Cinsel Saldırı	5
Misilleme	5
Görünür ve Gizli Hiyerarşi	6

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

Cinsel Taciz ve Şiddet Politika Belgesi

GİRİŞ

Cinsel şiddet cinsellikle değil, güç ve otorite ile ilgilidir. Hiçbir ortam bu güç dinamiklerinden muaf olmadığı gibi Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği (CŞMD) de cinsel şiddetten muaf değildir. Toplumsal değişim ve dönüşümün gerçekleşebilmesi için her bireyin şiddetin uygulayanı ya da maruz bırakılanı olabileceği gerçeği ile yüzleşmesi ve bireysel davranışları ile ilgili sorumluluk alması elzemdir. Cinsel şiddet; cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği fark etmeksizin tüm ilişkilerde ortaya çıkabilir.

AMAÇ VE KAPSAM

Bu belgenin amacı;

- a)** Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nin cinsel şiddet ve tacize karşı kurumsal politik yaklaşımını ortaya koymak,
- b)** Dernekte gerçekleşebilecek cinsel taciz ve şiddet durumlarını takiben izlenecek, eşit ve adil yaklaşımla uygulanabilir, net ve güncellenebilir bir yönerge sunmak,
- c)** Cinsel şiddet ve/ya tacizin bildirim sürecinde ve sonrasında derneğin ve kişilerin sorumluluklarını belirlemek,
- d)** Dernek mensupları (çalışanlar, üyeler, gönüllüler ve stajyerler) için güvenli alan oluşturmak ve tarafların haklarını bilmesini sağlamak,
- e)** Şiddet davranışlarının yaşanmaması ve tekrarlanmaması için koruyucu-önleyici ve onarıcı bir araç sunmaktır.

Bu belgede yer alan ilke ve uygulamalar tüm CŞMD çalışanlarını, dernek organlarını (Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu üyeleri ve yedekleri, dernek üyeleri), dernekte aktif çalışan gönüllüler ve stajyerleri kapsamaktadır.

Hem dernek ofis ve faaliyet alanları içinde gerçekleşen hem de dernek mensupları (çalışanlar, üyeler, gönüllüler ve stajyerler) arasında, dışarıda meydana gelen ancak dernek ortamına taşınan ya da dernek faaliyetleri ve çalışma ortamına etkisi olan eylemler için geçerlidir.

2

İLKELER

Bu belgenin hazırlanma, işletilme ve güncelleme sürecinde benimsenen ilkeler doğrultusunda dernek;

1. Beyanı Esas Alır: Cinsel şiddet beyanı esas alınır, kanıt aranmaksızın beyana dayalı süreç hemen başlatılır. Cinsel şiddete sıfır tolerans gösterilir ve tavizsizlik ilkesi korunur. Beyanlar arasında hiyerarşi kurulmaz.

2. Teşvik Edici ve Destekleyicidir: Süreç boyunca, başvuruçunun tekrar mağdur edilmesine, yılmasına ve motivasyon kaybetmesine yol açabilecek ve tarafların insan onurunu ve güven duygusunu zedeleyebilecek her türlü davranıştan kaçınmak ve bu tür davranışların ortaya çıkmasını önlemek hususlarında gereken dikkat ve özen gösterilir. Şiddete maruz bırakılanı güçlendiren, şiddet sonrası şifa bulmasına destek veren mekanizmaları işletmek üzere hareket eder. Destek sürecinde mağduriyeti artıracak sorgulayıcı ve suçlayıcı söz, davranış, tavır ve imalardan kaçınılır.

3. Tarafsızlık/Adil Yaklaşımı Benimser: Kişilere eşit, adil ve tarafsız yaklaşılır. Süreç tarafların kişilik haklarını gözeterek yürütülür. Herkesin cinsel şiddet faili ya da maruz bırakılanı olabileceği göz önünde tutularak kişilere değil davranışlara odaklanılır.

4. Gizliliği Korur: Süreç tüm aşamalarda başvuruda bulunan ve hakkında beyan verilen bireylerin özel yaşamlarının gizliliğini koruyacak şekilde yürütülür. Raporlama ve bildirimde inceleme sürecinde yer alan kişiler; gizliliği korumak ve süreci konuyla ilişkili başta bildirimde bulunan olmak üzere bütün kişilerin psiko - sosyal durumlarına ve itibarlarına saygı göstererek ele almakla yükümlüdürler. Süreç tamamlanana kadar taraflar haklı veya haksız ilan edilmez. Süreçte mağduriyeti artıracak, tetikleyici, yargılayıcı ve suçlayıcı söz, davranış, tavır ve imalardan kaçınılır.

5. Kapsayıcılığı Gözetir: Derneğin vizyon ve misyonuna uygun şekilde cinsel şiddet ve tacize yaklaşımı da kapsayıcı ve kesişimseldir. Cinsiyet kimliği ve cinsel yönelim farkına indirmeksizin taraflar arasında olası güç ilişkileri (etnisite, toplumsal cinsiyet, konum, statü ve benzeri) göz önünde bulundurulur.

6. Zamanında müdahale eder: Bildirimlere yönergede tanımlanmış zaman çizelgeleri içinde yanıt verilir. Tüm tarafların süreç ve süreleri hakkında bilgilendirildiğinden emin olunur.

3

KAVRAMLAR VE TANIMLAR

Cinsel Taciz:

Fiziksel temas olmaksızın görsel, sözel ve davranışsal boyutta cinsel nitelik taşıyan, onaya dayalı olmayan rahatsızlık verici tavır, söz ve/veya davranış biçimleridir. Doğrudan olabileceği gibi, örtülü biçimde de görülebilir. Eşit statüde olanlar arasında da gerçekleşebilir. Maruz bırakılan kişide kafa karışıklığı, şaşkınlık, anlamlandırılmama gibi tepkilere yol açabilir. Bu nedenle, cinsel tacize maruz bırakıldığını düşünen kişi, yaşadığı olayın niteliğinden emin olmasa dahi, bu durumu ilgili birime bildirerek destek isteyebilir. Süreklilik ön koşul değildir, eylemin bir kez gerçekleşmiş olması yeterlidir.

- Basit Cinsel Taciz:

Tehdit, şantaj ya da hakaret unsuru taşımayan, ancak rahatsız edici, istenilmeyen ortamları yaratan hareketlerdir. **Örneğin:** Laf atmak, cinsel içerikli şaka yapmak ve iltifatlarda bulunmak ya da argo sözcükler kullanmak.

- Nitelikli Cinsel Taciz:

Tehdit, şantaj ya da hakaret ve benzeri fiillerle ortaya çıkan ve kişinin davranışlarını kontrol etmeye yönelik hareketlerdir. **Örneğin:** Kişinin cinsel yaşamıyla ve/veya cinsiyet kimliği ile ilgili sorular sormak veya dedikodu üretmek, cinsiyete veya cinsel yönelime veya cinsiyet kimliğine ilişkin ayırıcı söz ve eylemlerde bulunmak.

- Süreğen Cinsel Taciz:

Tek bir eylem cinsel taciz olarak değerlendirilebileceği gibi, rahatsız edici eylemlerin süreklilik gösterdiği durumlar süreğen cinsel taciz olarak tanımlanır. Basit tacizin, uyarılara rağmen sürmesi halinde söz konusu olur. **Örneğin:** Flört etmek için ısrarcı davranışlarda bulunmak, hayır cevabını kabul etmeyerek duygusal baskı uygulamak, takip etmek, telefon ya da elektronik ortamda sıklıkla rahatsız etmek.

Söz konusu davranışlar kişiyi rahatsız eder, bulunduğu ortamdaki varoluşunu zora sokar veya engeller. Cinsel tacizi belirleyen tacizi yapanın niyeti değil, tacize uğrayan kişinin üzerinde bıraktığı etkidir. Tacizin tek sorumlusu bu davranışları uygulayandır.

Cinsel Saldırı:

Onaya dayalı olmayan, onayın aranmayacağı ya da inşa edildiği; cinsel nitelik taşıyan ve beden dokunulmazlığını ihlal eden her türlü fiziksel eylem. Yaklaşım ve değerlendirme kapsamında hiyerarşi kurmamak kaydı ile saldırının derecelerine göre yaptırımda farklılıklar uygulanabilir.

- Basit Cinsel Saldırı:

Kişinin beden dokunulmazlığının basit ihlali şeklinde gerçekleşir. **Örneğin**, durumun özelliklerine göre sarılmak, ellemek, okşamak, dokunmak.

- Nitelikli Cinsel Saldırı:

Kişinin beden dokunulmazlığının nitelikli ihlali şeklinde gerçekleşir. **Örneğin**, onay dışı penetrasyon ve/veya girişimi, oral tecavüz, stealthing.

Misilleme:

Cinsel ya da romantik tekliflerin reddi ve/veya tacize uğradığını düşünerek şikâyet etme yoluna gitmesi/gitmek istemesi nedeniyle, bu duruma maruz bırakılan kişinin örtülü veya açık biçimde yaşamının intikam/misilleme amacı ile zorlaştırılmasıdır. Misilleme, özel yaşamında veya ortak alanlarda da gerçekleşebilir. Cinsel ya da duygusal tekliflerin kabulü durumunda ödül, terfi, gibi ayrıcalıklar vaat edilmesi de bir çeşit onay inşası olarak değerlendirilebilir. Misilleme, cinsel taciz ve/veya saldırı hakkında bildirim yapmak isteyen veya bildirim işlemi yapmış birine karşı uygulanır. Bir vakayı bildirmek isteyen tanıklara yönelik eylemler de misilleme olarak düşünülür. Misilleme bir cinsel taciz türü olarak değerlendirilir ve misilleme karşısında resmi bir şikayette bulunmayı seçenler için gerekli güvenlik mekanizmaları işletilir.

Görünür ve Gizli Hiyerarşi:

Kişiler arası (natrans/trans, deneyim ve bilgi, yaş, maaş/statü, dernek içi ve dışında sahip olunan sosyal güç, baskın/ uyumlu kişilik özellikleri vb.) güç farkı yaratabilecek dinamiklerin gizli ya da açık olarak cezalandırma, sindirme, aşağılama, küçük düşürme, dışarıda bırakma, sessizleştirme aracına dönüşmesi ile gerçekleşen duygusal şiddet türleridir. Örtük veya görünür olan hiyerarşik konumlar ve durumlardan beslenen cinsel şiddet davranışları derneğe yapılan bildirimler kapsamında veya bir beyan sürecini yürütürken göz önünde bulundurulur.

☎ 0542 5853990

✉ info@cinselsiddetlemucadele.org

🌐 www.cinselsiddetlemucadele.org

f [@cinselsiddetlemucadele](https://www.facebook.com/cinselsiddetlemucadele)

🐦 [@cs_mucadele](https://twitter.com/cs_mucadele)

📷 [@cinselsiddetlemucadeledernegi](https://www.instagram.com/cinselsiddetlemucadeledernegi)

▶ [CinselSiddetleMucadeleDernegi](https://www.youtube.com/CinselSiddetleMucadeleDernegi)

